

การเมืองในระบบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชน
อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Politics in Democratic Regime from Public View of

Ban Na San District, Surat Thani Province

ขวัญชัยวัฒนา รอดทอง¹, สุปัทพงค์ แยมอิม², วาสนา จาตุรัตน์³

สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ 095-420-7314 อีเมล chairodthong@gmail.com

สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทรศัพท์ 077-913381 อีเมล graduate@sru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยในมุมมองของประชาชน 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองภายใต้มุมมองของประชาชน และ 3) หาแนวทางในการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนในเขต อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระเบียบและวิธีวิจัยใช้แบบผสมวิธีประกอบด้วยวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด และวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ด้านการปกครอง จำนวน 13 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test , One way Anova และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการทางการเมือง มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในทัศนคติของประชาชนที่ไม่แตกต่าง ด้านเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือรูปแบบ ECP ได้แก่ E คือ การสร้างความเสมอภาคของประชาชน เพื่อให้เกิดความยุติธรรม C คือการ พัฒนาการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างช่องทางให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมากยิ่งขึ้นตลอดถึง P ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อสร้างพื้นที่ให้มีการแลกเปลี่ยนและแก้ไขปัญหาาร่วมกันโดยผ่านผู้นำและเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลายเพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตยในพื้นที่

คำสำคัญ : มุมมองของประชาชน ทัศนคติทางการเมือง ระบบประชาธิปไตย

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the political processes in democratic regime from public view; 2) to compare the personal factors affecting the political processes from public view; and 3) to explore the guidelines in the development of political and government attitudes in democratic regime from public view in Ban Na San District, Surat Thani Province. This study was a mixed-method study. Quantitative data were collected using 400 copies of the questionnaire. Qualitative data were collected using the interview with 13 participants, who were involved and had experience in governance, selected by the purposive sampling method. The quantitative data were analyzed using basic statistics, including percentage, mean, and standard deviation, and hypothesis testing statistics, including t-test and one-way analysis of variance. Moreover, the qualitative data were analyzed using content analysis.

The research findings were as follows. 1) The political processes in democratic regime from public view in overall and each aspect were in a high level. 2) The different personal factor in terms of background education affected different political processes from public view. However, the personal factors in terms of age, status, occupation, and average income showed the identical political processes at a statistical significance level of .05. 3) The guidelines in the development of political and government attitudes in democratic regime from public view were to apply ECP Model, which E was referred to the creation of equality of people for justice, C was referred to the development of communications to strengthen channels for people in order to have a better understanding of politics, and P was referred to the encouragement of people to participate in politics, which creates a space for mutual exchange and problem solving through various leaders and networks, in order to gain various opinions to create the democracy in the area.

Keywords: public view political attitude democratic regime

ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญคือ อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน กล่าวคืออำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนโดยประชาชนทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ และมีความเสมอภาคกัน ประชาชนคนใดหรือกลุ่มใดจะได้รับอำนาจเป็นผู้ปกครองหรือรัฐบาลต้องได้รับฉันทานุมัติด้วยความยินยอมจากประชาชน ให้เป็นตัวแทนคือมาจากการเลือกตั้งของประชาชน อันเป็นการปกครองโดยเสียงส่วนใหญ่ คือเสียงข้างมากของประชาชน ผู้ปกครองหรือรัฐบาลต้องบริหารงานอย่างเปิดเผยและตรวจสอบได้คือประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และมีส่วนร่วมทางการเมืองในการตรวจสอบการทำงานของผู้ปกครองหรือรัฐบาลตามกฎหมาย ผู้ปกครองหรือรัฐบาลมีหน้าที่บริหารงานสาธารณะประโยชน์เพื่อประชาชนอย่างถูกต้องทั่วถึงและเป็นธรรม ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชน การเลือกตั้ง และการบริหารงาน ของรัฐบาล เป็นอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะถ้าประชาชนถูกจำกัดสิทธิ เสรีภาพ ไม่มีความเสมอภาคกันย่อมไม่เป็นการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือหากการเลือกตั้งไม่สุจริตและเที่ยงธรรม มีการซื้อสิทธิขายเสียง ก็เท่ากับไม่ได้รับความยินยอมจากประชาชน และหากการบริหารงานของรัฐบาลไม่มีธรรมาภิบาลก่อให้เกิดการทุจริต เป็นการบริหารที่ไม่เปิดเผย ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และไม่เป็นการบริหารงานสาธารณะประโยชน์เพื่อประชาชนอย่างถูกต้องทั่วถึงและเป็นธรรม ดังนั้น ประเทศที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตยรัฐบาลของประเทศนั้นต้องดำเนินการให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยด้วย (อุทาน นันต์วัน, 2556)

แต่อย่างไรก็ตามสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 72 กำหนดว่าประชาชนมีหน้าที่ไปเลือกตั้ง มาตรา 74 บุคคลซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น การปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยวข้องต่อประชาชน ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมืองและมาตรา 87 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, 2550, น. 78-79) ซึ่งปัจจุบันนโยบายของภาครัฐตลอดจนกฎหมายได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า รัฐให้ความสำคัญต่อประชาชนในการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ (กัลยา ยศคำลือ, 2552)

ปัจจุบันประชาธิปไตยในประเทศไทยนั้น นับว่ามีแนวโน้มในการพัฒนาที่ดีมากขึ้นแม้ว่าจะยังคงเป็นการพัฒนาที่ขาดความต่อเนื่องอันเนื่องมาจากปัญหาทางการเมือง แต่ประชาชนก็มีความตื่นตัวต่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีความสนใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมืองมากขึ้น แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าประชาธิปไตยในประเทศไทยนั้นยังคงมีปัญหาในบางเรื่องที่ยังถือว่าเป็นปัญหาที่ยังต้องได้รับการแก้ไข เช่น การที่ประชาชนบางส่วนยังคงขาดความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาธิปไตย เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่ให้ความสนใจต่อการปกครองประเทศมักเป็นคนชนชั้นกลาง หรือกลุ่มปัญญาชน ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีพ

มากกว่าที่จะให้ความสำคัญกับการเมืองหรือการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมือง ปัญหาเรื่องการเลือกตั้งที่พบว่า ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย มีการขายบัตรประชาชน เกิดการซื้อเสียงหรือรับเงินจากนักการเมือง โดยเฉพาะนักการเมืองท้องถิ่นในการซื้อเสียงเพื่อให้ชนะการเลือกตั้งเกิดการคอร์รัปชันระหว่างกลุ่มข้าราชการและนักการเมืองเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตน เป็นต้น โดยเมื่อเกิดเหตุการณ์เหล่านี้ขึ้นจะส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศและทัศนคติทางการเมืองในทางลบของประชาชน เพราะแสดงถึงความไม่เป็นประชาธิปไตย การละเมิดสิทธิเสรีภาพ ประชาชนจะขาดความมั่นใจ อีกทั้งการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตยยังเป็นจุดอ่อนให้เกิดการถูกเอาเปรียบส่งผลต่อการมีทัศนคติในทิศทางลบต่อการเมืองทำให้ไม่ยอมเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมือง ไม่อยากแสดงความคิดเห็นใด ๆ ในทางการเมืองหากประชาชนทุกคนมีทัศนคติ การเมืองในทิศทางลบจะยากต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เพราะประชาธิปไตยเกิดขึ้นเพื่อประชาชน มีไว้เพื่อประชาชน และดำรงไว้เพื่อประชาชน ทั้งนี้ การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ต้องพัฒนาโครงสร้างทางการเมืองการปกครองให้เป็นประชาธิปไตย พัฒนาให้สังคมปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยและจะต้องกำหนดโครงสร้างทางการเมือง การปกครองให้เป็นไปตามปรัชญาและหลักการประชาธิปไตยอย่างครบถ้วน รวมทั้งต้องเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย ทั้งนี้วัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง แบบแผน ทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองและองค์การการเมือง ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการหล่อหลอม ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองที่ ถ่ายทอดสืบเนื่องกันมาทั้งทางตรงและทางอ้อม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาในเรื่อง การเมืองในระบบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพราะในบริบทพื้นที่เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่และส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่สนใจในด้านการเมืองการปกครองเพราะการเมืองในปัจจุบันและสมัยก่อนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะในสมัยก่อนในพื้นที่อำเภอบ้านนาสารจะมีคอมมิวนิสต์เป็นส่วนใหญ่ และเกิดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จากปัจจัยหลัก ๆ คือ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากภาครัฐ ทั้งนี้ผู้วิจัยซึ่งอยู่ในพื้นที่และเป็นประชาชนคนหนึ่งทำงานในหน่วยงานภาครัฐ จึงทำให้มีมุมมองในการดำเนินงานเป็นไปในด้านลบเสมอ ผู้วิจัยจึงนำประเด็นดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้จึงศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรต้นกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางการเมือง ทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาธิปไตย ซึ่งจากตัวแปรดังกล่าวเป็นการศึกษาจากภาคประชาชนโดยผ่านการถ่ายทอดมุมมองของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดแนวคิดและทัศนคติทางการเมืองที่ดีเกิดขึ้นในปัจจุบัน และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองภายใต้มุมมองของประชาชนในอำเภอบ้านนาสารจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทัศนคติด้านการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ในอำเภอบ้านนาสารจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ศึกษาการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน จำแนกตามเพศ
2. ศึกษาการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน จำแนกตามอายุ
3. ศึกษาการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา
4. ศึกษาการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน จำแนกตามสถานภาพ

5. ศึกษาการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน จำแนกตามอาชีพ

6. ศึกษาการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน จำแนกตามรายได้เฉลี่ย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่อง การเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ดังนี้

- 1.1 แนวคิดทฤษฎีทางการเมือง
- 1.2 แนวคิดทฤษฎีในอุดมคติและทัศนคติทางการเมือง
- 1.3 แนวคิดทฤษฎีผู้นำทางการเมือง
- 1.4 แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 1.5 แนวคิดทฤษฎีระบอบประชาธิปไตย

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านนาสาร จำนวน 70,891 คน มีทั้งหมด 11 ตำบล (สำนักทะเบียนกลางกรมการปกครอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จำนวน 400 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง ประกอบด้วย ผู้นำท้องที่ จำนวน 5 คน นายกองค์หรือรองนายกการบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่

- 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลปัจจัยพื้นฐาน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพอาชีพ และรายได้เฉลี่ย

- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำทางการเมือง ทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และประชาธิปไตย

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาในครั้งนี้นี้ดำเนินการด้านระยะเวลาตั้งแต่ มกราคม ถึง เดือน มีนาคม 2565

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านนาสาร จำนวน 70,891 คน มีทั้งหมด 11 ตำบล (สำนักทะเบียนกลางกรมการปกครอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรคำนวณการประมาณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane. (1973) โดยให้ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จะได้ตัวอย่าง จำนวน 400 คน

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 397 คน ขนาดความเชื่อมั่น 95% เพื่อให้ความสมบูรณ์ของการศึกษาในครั้ง นี้ เพื่อความเหมาะสมผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และดำเนินการทำจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เทียบสัดส่วน

กลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากรจากประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านนาสารและมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก ตามรายละเอียดดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง ประกอบด้วย ผู้นำท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 5 คน (โดยมีประสบการณ์ในด้านการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่น้อยกว่า 5 ปี) นายกหรือรองนายกการบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ
  - 1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำรวจ จำนวน 400 คน
  - 1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ทำการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความวารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจแบบใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เครื่องมือหลักที่ผู้วิจัย เลือกใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview form)
  2. การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย
    1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence : IOC) มีค่า IOC = 0.63
    2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือในการวิจัยที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ชุด และนำผลที่ได้หาค่าความเที่ยงตรง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) วิธีการของครอนบาค มีค่า (try Out = 0.806)
    3. การตรวจสอบเครื่องมือของการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการทดสอบสามเสาของการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านเวลา และด้านเนื้อหา

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์โดยการสร้างแนวคำถาม (Interview Guide) สำหรับเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการเมืองในมุมมองของท่าน
2. รูปแบบการเมืองที่ท่านต้องการมีลักษณะและแนวทางอย่างไร ได้แก่ 1.ความเป็นผู้นำทางการเมือง 2.ทัศนคติทางการเมือง 3.การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 4.ประชาธิปไตย เพื่อให้การดำเนินการทางการเมืองมีศักยภาพทางการเมืองปกครองมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาบททวนเอกสาร งานวิจัยและวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง
2. ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้
  - 2.1 ติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อการขออนุญาตสัมภาษณ์
  - 2.2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อแจ้ง ความประสงค์ในการขอสัมภาษณ์ในหัวข้อที่กำหนดพร้อมกับส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับ ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านล่วงหน้า
  - 2.3 นัดหมายวัน เวลา และสถานที่สำหรับการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
  - 2.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามที่นัดหมาย

2.5 ถอดเทปบันทึกคำสัมภาษณ์และทำการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วจึงสรุปผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ซึ่งได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและนำเสนอในรูปแบบตาราง

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการดำเนินการกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เพื่อนำมาซึ่งการตอบ โจทย์การวิจัย การดำเนินการในขั้นตอนนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ผลจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการค้นหาความรู้ที่เป็นความจริงจากผู้รู้ที่รู้จริงในประเด็นที่ค้นหาคำตอบ ข้อมูลที่ได้จึงเป็นเนื้อหา (Content) ที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว ซึ่งเขียนในลักษณะของเรียงความ เรื่องเล่า ถอดเทปบทสนทนา เนื้อความจากเอกสาร ฯลฯ แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดหมวดหมู่เนื้อหา
2. ตั้งโครงสร้างและหัวข้อต่าง ๆ ที่จะเขียน จำแนกตาม หัวข้อหลักและหัวข้อรอง
3. จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามหัวข้อหลักที่กำหนดไว้แล้วในแต่ละข้อ ข้อมูลสามารถใส่ซ้ำได้
4. ดึงข้อมูลจากหัวข้อหลักออกมา จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามหัวข้อย่อยต่าง ๆ
5. รวบรวมเนื้อหาของข้อมูลตามหมวดย่อย แล้วสรุปขึ้นมาเป็นปรากฏการณ์ที่ค้นพบ

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 36 – 45 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

สถานภาพสมรส และมีรายได้ 10,001-30,000 บาท

ผลการวิเคราะห์กระบวนการทางการเมือง

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์กระบวนการทางการเมือง (โดยรวม)

กระบวนการทางการเมือง (โดยรวม)	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	ลำดับ
1.ความเป็นผู้นำทางการเมือง	3.92	0.55	มาก	5
2.ทัศนคติทางการเมือง	3.94	0.56	มาก	4
3.การมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.98	0.52	มาก	2
4.ประชาธิปไตย				
เสรีภาพ	3.97	0.53	มาก	3
เสมอภาค	4.01	0.48	มาก	1
ภราดรภาพ	3.88	0.54	มาก	6
ความสุจริตถูกต้อง	3.87	0.42	มาก	7
ความรับผิดชอบ	3.70	0.45	มาก	8
รวม	3.98	0.51	มาก	

ผลการวิเคราะห์กระบวนการทางการเมือง (โดยรวม) พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, SD. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านประชาธิปไตย (เสมอภาค) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, SD. = 0.48) รองลงมา การมีส่วนร่วมทางการเมือง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, SD. = 0.52) ประชาธิปไตย (เสรีภาพ) ความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD. = 0.53$) ทศนคติทางการเมือง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, $SD. = 0.56$)
ความเป็นผู้นำทางการเมือง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD. = 0.55$) ประชาธิปไตย (ภราดรภาพ)
ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, $SD. = 0.54$) ประชาธิปไตย (ความสุจริตถูกต้อง) ความคิดเห็นอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.87$, $SD. = 0.42$) และประชาธิปไตย (ความรับผิดชอบ) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD. = 0.45$) ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของ
ประชาชนที่แตกต่างกัน

ด้านเพศชายและเพศหญิง มีกระบวนการทางการเมืองในมุมมองที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 เนื่องจากในปัจจุบันสังคม และแนวคิดทางการเมืองของประชาชนและกลุ่มคนมีความแตกต่างและ
ความเสมอภาคทางแนวคิด ซึ่งเป็นผลให้ไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็สามารถแสดงออกทางกระบวนการทางการเมืองได้
อย่างเสรีภาพ

ด้านอายุกับกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน ด้านอายุ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว (One-Way ANOVA) ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.489 ซึ่งมากกว่าค่า α 0.05 ดังนั้น จึงสรุปว่า อายุที่ต่างกัน
ส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมอง ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้แม้ว่าอายุ
เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีลักษณะทาง ด้านทัศนคติ เจตคติ และการปลูกฝังที่ต่างกัน แต่ในปัจจุบันไม่ว่าจะช่วงอายุใด
ต่างก็มีแนวคิดทางการเมืองที่หลากหลายมุมมองรวมถึงในปัจจุบันในทุกช่วงอายุก็มีการแสดงจุดยืนทางการเมืองที่
แตกต่างกันออกไปด้วย

ด้านระดับการศึกษากระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน ด้านระดับการศึกษา ด้วยการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่าค่า α 0.05 ดังนั้น จึง
สรุปว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมอง ที่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ด้านระดับการศึกษาที่ต่างกันส่งผลต่อการรับรู้ด้านการเมืองและการวิเคราะห์ทาง
การเมืองที่ต่างกัน

ด้านสถานภาพกับกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน ด้านสถานภาพ ด้วยการวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.793 ซึ่งมากกว่าค่า α 0.05 ดังนั้น จึงสรุปว่า
สถานภาพที่ต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมอง ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 ทั้งนี้สถานภาพใดก็ตามต่างก็มีความคิดทางการเมืองเป็นของตนเอง พร้อมทั้งสามารถสร้างการมีส่วนร่วม
ที่มีความเสมอภาคเท่าเทียมตามระบอบประชาธิปไตย

ด้านสถานภาพกับกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชน ด้านอาชีพ ด้วยการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.187 ซึ่งมากกว่าค่า α 0. ดังนั้น จึงสรุปว่าอาชีพที่
แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมอง ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้
อาชีพต่าง ๆ ไม่มีผลจากการแสดงความคิดเห็น หรือการแสดงออกทางการเมือง เพราะในปัจจุบันนักเรียน นักศึกษา
ต่างมีแนวความคิดและค่านิยม หรือการเรียกร้องสิทธิของตนเองตามสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นจึงทำให้
อาชีพไม่มีความแตกต่างกัน

ด้านรายได้กับกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชนด้านรายได้เฉลี่ย ด้วยการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.112 ซึ่งมากกว่าค่า α 0.05 ดังนั้น จึงสรุปว่ารายได้ที่
แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้
รายได้ของตัวบุคคลไม่มีความแตกต่างในทางการเมืองแต่อย่างใด พร้อมทั้งการมีเสรีภาพ การมีความสุจริต หรือการ
ความรับผิดชอบต่อหน้าย่อมเป็นสิทธิของบุคคลทางการเมืองไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ที่ได้รับแค่เพียงเสนอแนวทาง
กระบวนการทางการเมืองเพื่อให้คุณภาพชีวิตที่มีศักยภาพมากขึ้น

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ด้านปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้มุมมอง
ของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีมุมมองที่ไม่แตกต่าง

กันในเรื่องตัวบุคคลทางการเมือง แต่ระบบทางการเมืองเป็นสิ่งที่ชุมชน หรือชาวบ้านค่อยข้างให้ความสนใจ และในขณะเดียวกันในปัจจุบันกลุ่มคนรุ่นใหม่สนใจทางการเมืองเป็นจำนวนมากทำให้อุดมการณ์ทางการเมืองมีความหลากหลายมากขึ้น และสุดท้ายปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงของการเมืองในพื้นที่ คือกลุ่มประชาชนในพื้นที่ที่ยังแบ่งพรรค แบ่งพวก เกิดความเลื่อมล้ำ และขาดกระบวนการสื่อสารช่องทางที่มีความหลากหลายพร้อมทั้งควรใช้สถาบันกล่อมเกล่าเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือทางการเมืองที่สามารถพัฒนาในพื้นที่ได้ ทั้งนี้ยังมีความรู้ความเข้าใจระบบทางการเมืองที่ค่อนข้างล่าหลัง ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถใช้การศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านแนวคิดและความเป็นประชาธิปไตยในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 36 – 45 ปี มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี สถานภาพสมรส และมีรายได้ 10,001-30,000 บาท ทั้งนี้เกิดจากความแตกต่างของแต่ละบุคคลในพื้นที่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร อิมโพ และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการแจ้งให้สมาชิกในครอบครัวได้รับทราบอยู่ในระดับดี ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ การมีส่วนร่วมไม่ต่างกันการเสนอแนะแนวทางพัฒนาทางการเมืองควรสร้างความรู้ความเข้าใจสร้างจิตสำนึกทางการเมืองการจัดให้มีกลุ่มประชาคมเพื่อประชาธิปไตยและการป้องกันการทุจริตเลือกตั้งและการจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งพัฒนาทางการเมือง

2. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการทางการเมืองภายใต้มุมมองของประชาชนในอำเภอบ้านนาสารจังหวัดสุราษฎร์ธานี (โดยรวม) พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, SD. = 0.38) ดังนี้ ด้านประชาธิปไตย (เสมอภาค) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, SD. = 0.48) รองลงมา การมีส่วนร่วมทางการเมือง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, SD. = 0.52) ประชาธิปไตย (เสรีภาพ) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, SD. = 0.53) ทศนคติทางการเมือง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, SD. = 0.56) ความเป็นผู้นำทางการเมือง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, SD. = 0.55) ประชาธิปไตย (ภราดรภาพ) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, SD. = 0.54) ประชาธิปไตย (ความสุจริตถูกต้อง) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, SD. = 0.42) และประชาธิปไตย (ความรับผิดชอบ) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, SD. = 0.45) ตามลำดับ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่ายังมีความต้องการความเป็นประชาธิปไตยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างกระบวนการทางการเมืองให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนสรพร ธรรมสอนบุญทัน ดอกไธสง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีมีองค์ประกอบสำคัญที่สุดคือ เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์ มองกว้าง มองไกล มองรอบด้าน ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีที่ประชาชนต้องการ ประกอบด้วย (1) ส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น (2) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ (3) บริการสาธารณะให้ทั่วถึง (4) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม (5) พัฒนาเทศบาลและชุมชนให้มีความยั่งยืน (6) พัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรมชุมชน 2) วัฒนธรรมประชาธิปไตยการเมืองท้องถิ่น นั้นพบว่าประชาชน มีความเชื่อมั่น และศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด 3) สัมฤทธิ์ผลในการบริหารโครงการท้องถิ่นนั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโครงการของประชาชนการกำหนดโครงการในแผน 3 ปี ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนตามลำดับ 4) การบริหารนโยบายท้องถิ่นของเทศบาลตำบล โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมากซึ่งพบว่า มีประเด็นสำคัญ 6 ประการ ประกอบด้วย (1) กระบวนการกำหนดนโยบายสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (2) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรให้สามารถแก้ปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการกระจาย

รายได้และแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน (3) ด้านการ จัดบริการสาธารณะไว้ทั่วถึงทุกกลุ่มของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ยากจนและด้อยโอกาสในชุมชน (4) ด้านสนับสนุนงบประมาณควรสนับสนุนให้มีโครงการสร้างรายได้และสร้างอาชีพที่เหมาะสมให้ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน (5) ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง (6) ด้านการให้ความรู้ การครองชีพ การศึกษา สุขภาพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนและชุมชน

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และ 4 พบว่า ด้านปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยส่วนใหญ่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีมุมมองที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องตัวบุคคลทางการเมือง แต่ระบบทางการเมืองเป็นสิ่งที่ชุมชนหรือชาวบ้านค่อนข้างให้ความสนใจ และในขณะเดียวกันในปัจจุบันกลุ่มคนรุ่นใหม่สนใจทางการเมืองเป็นจำนวนมาก ทำให้อุดมการณ์ทางการเมืองมีความหลากหลายมากขึ้น และสุดท้ายปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงของการเมืองในพื้นที่ คือกลุ่มประชาชนในพื้นที่ซึ่งแบ่งพรรค แบ่งพวก เกิดความเลื่อมล้ำ และขาดกระบวนการสื่อสารช่องทางที่มีความหลากหลายพร้อมทั้งควรใช้สถาบันกล่อมเกล่าเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือทางการเมืองที่สามารถพัฒนาในพื้นที่ได้ ทั้งนี้ยังมีความรู้ความเข้าใจระบบทางการเมืองที่ค่อนข้างล่าช้า ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถใช้การศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านแนวคิดและความเป็นประชาธิปไตยในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนสรร ธรรมสอน บุญทัน ดอกโรจน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีมีองค์ประกอบสำคัญที่สุดคือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มองกว้าง มองไกล มองรอบด้าน ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีที่ประชาชนต้องการ ประกอบด้วย (1) ส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยท้องถิ่น (2) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ (3) บริการสาธารณะให้ทั่วถึง (4) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม (5) พัฒนาเทศบาลและชุมชนให้มีความยั่งยืน (6) พัฒนาและรักษาสีสิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรมชุมชน 2) วัฒนธรรมประชาธิปไตยการเมืองท้องถิ่น นั้นพบว่าประชาชน มีความเชื่อมั่น และศรัทธาต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด 3) สัมฤทธิ์ผลในการบริหาร โครงการท้องถิ่นนั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโครงการของประชาชนกำหนดโครงการในแผน 3 ปี ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนตามลำดับ 4) การบริหารนโยบายท้องถิ่นของเทศบาลตำบล โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมากซึ่งพบว่า มีประเด็นสำคัญ 6 ประการ ประกอบด้วย (1) กระบวนการกำหนดนโยบายสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (2) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรให้สามารถแก้ปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการกระจายรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน (3) ด้านการ จัดบริการสาธารณะไว้ทั่วถึงทุกกลุ่มของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ยากจนและด้อยโอกาสในชุมชน (4) ด้านสนับสนุนงบประมาณควรสนับสนุนให้มีโครงการสร้างรายได้และสร้างอาชีพที่เหมาะสมให้ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน (5) ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง (6) ด้านการให้ความรู้ การครองชีพ การศึกษา สุขภาพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนและชุมชน

ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลต่อกระบวนการทางการเมืองในมุมมองของประชาชนที่ไม่แตกต่างกันในด้าน ด้านเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านระดับการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุป็น สมสาร (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการติดตามรับฟังหรือเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ อยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อ

ส่วนรวม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและการอาศัยในหมู่บ้านที่ต่างกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 แต่ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกันพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ภายใต้มุมมองของประชาชนอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประชาชนมีความสนใจและตื่นตัว ทั้งนี้เกิดจากการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงจุดยืนทางการเมืองมากยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นพลังอันสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาการเมืองแบบประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

2. ทิศนคติทางการเมืองยังมองว่า การเข้ามามีส่วนร่วมหรือการใช้เครื่องมืออย่างสถาบันกล่อมเกล่า ย่อมส่งผลดีต่อการที่คนรุ่นใหม่ หรือคนรุ่นเก่า ได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์และการสื่อสารทางการเมืองที่เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

3. แนวทางในการพัฒนาที่ผู้วิจัยค้นพบคือรูปแบบ ECP ได้แก่ E(EQUALITY) คือการสร้างความเสมอภาคของประชาชน เพื่อให้เกิดความยุติธรรม C (COMMUNICATION) คือการ พัฒนาการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างช่องทางให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมากยิ่งขึ้นตลอดถึง P (POLITICAL PARTICIPATION) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการสื่อสารทางการเมืองของภาคประชาชนเพื่อความเป็นประชาธิปไตยในพื้นที่อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. การวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระอื่นๆ นอกจากตัวแปร ในงานวิจัยครั้งนี้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้น เช่น ภาวะนำทางการเมือง หรือความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง และสถาบันกล่อมเกล่า เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ธนสรร ธรรมสอน และ บุญทัน ดอกไธสง. (2558). ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

โยธิน แสงดี. (2551). การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัย

รพีพร ธงทอง. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน. ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (2564):วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วิเชียร วิทย์อุดม. (2550). ภาวะผู้นำ . กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

สุบิน สมสาร. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (2563) : มกราคม-มิถุนายน สิทธิชัย ฝรั่งเศส. (2557). ภาวะผู้นำ . ออนไลน์.[สืบค้นเมื่อ 7 เมษายน 2557].

จาก<http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2005q1 /article2005february18p7.htm>.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2546). จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

เสาวรักษ์ หงส์ไทย ไพฑูรย์ โพธิสว่าง. (2561). ภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามเจตคติของประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา. วารสารการเมืองการปกครอง ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2561

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10(พ.ศ. 2550-2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2550). **การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อุดม ทุ้มไธสิต. (2548). **ตัวแบบการวัดผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

Almond, G. A. and Powell, B. G. (1976). **Comparative Political Today**. Boston: Little, Brown & Co

Fiedler, F. E. (1995). **A theory of leadership effectiveness**. New York : Mc Graw-Hill.

Greenberg, J. and Baron, R.A. (1995). **Behavior in organization : Under standing and managing the human side of work. 5th ed.** New Jersey : A Simon and Schuster, 1995.

Hanewinkel, R. & Sargent, J. D. (2009). **Longitudinal study of exposure to entertainment media and alcohol use among German adolescents**. Official Journal of The American Academy of Pediatrics, 123, 989 - 995.

Hersey, P. and Blanchard, K. (1993). **Management of Organizational Behavior : Utilizing Human Resources**. 6 thed. Engwood cliffs, New Jersey : Prentice Hall.

James S. Coleman,. (1968). **Education and Political Development**. (New Jersey: Princeton University Press, 1968), 18. 56

Mowen, John C. and Michael Minor. (1998). **Consumer Behavior**. 5 th ed. Upper Saddle River, New Jersey : Prentice-Hall.

Nufeldt, V., & Guralnik, D. B. (1988). **Webster's new world dictionary of American English**. New York: Webster's New World.

Roth, D. F., & Wilson, F. L., (1980). **The comparative study of politics** (NY: Prentice Hall Englewood Cliffs.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี